

ת"פ 52662/11/15 - רשות המיסים ירושלים-מחלקה פלילית נגד קלמנטינה בתי קפה בע"מ, קרן פנחס

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 52662-11-15 רשות המיסים ירושלים-מחלקה
פלילית נ' בתי קפה בע"מ ואח'

בפני

כבוד השופט ירון מינטקביץ
רשות המיסים ירושלים-מחלקה פלילית

המאשימה

נגד

1. קלמנטינה בתי קפה בע"מ
2. קרן פנחס ע"י עו"ד ליזה זלטין

הנאשמות

גזר דין

רקע

הנאשמות הורשעו על פי הודאתה של נאשמת מס' 2 בעבירות של אי הגשת דו"ח במועד. ואלו עובדות כתב האישום:

נאשמת מס' 1 (להלן: **החברה**) היא חברה שהפעילה בית קפה. נאשמת מס' 2 (להלן: **הנאשמת**) היתה המנהלת הפעילה של החברה בזמנים הרלוונטיים להליך.

בשנת 2010 מחזור העסקאות של החברה היה כשלושה מיליון ש"ח.

בשנת 2011 מחזור העסקאות של החברה היה כ- 3.4 מיליון ש"ח.

בשנת 2012 מחזור העסקאות של החברה היה כשלושה מיליון ש"ח.

בשנת 2013 מחזור העסקאות של החברה היה כ- 600,000 ש"ח.

הנאשמות לא הגישו לפקיד השומה את הדו"חות על הכנסותיה של החברה לשנים 2010-2013 (ארבעה דו"חות), למרות שהיו חייבות להגישם.

הנאשמת לא הגישה לפקיד השומה את הדו"חות על הכנסותיה לשנים 2010-2013 (ארבעה דו"חות), למרות שהיתה חייבת להגישם.

בשל כך הורשעה החברה בארבע עבירות של אי הגשת דו"ח במועד והנאשמת הורשעה בשמונה עבירות (ארבע עבירות בשל אי הגשת דו"חות החברה וארבע עבירות בשל אי הגשת הדו"חות האישיים).

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה התייחסה לחומרת העבירות אותן עברו הנאשמות, למחזור הכספי המשמעותי של החברה ולכך שלאור אי הגשת הדו"חות לא ניתן לדעת מה היו הכנסותיה של החברה. לאור אלה ביקשה להטיל על הנאשמת מאסר בפועל, במתחם שבין 14 חודשי מאסר ועד 18 חודשים. על החברה ביקשה להטיל קנס סמלי.

ב"כ הנאשם טענה, כי מעשיה של הנאשמת לא גרמו לנזק לקופת המדינה, שכן החברה הפסידה לאורך פעילותה ולא היתה חייבת במס, ובשל ההפסדים גם לא הוגשו הדו"חות. עוד טענה, כי הנאשמת נקלעה למצוקה כלכלית בשל חובותיה ובשל תאונת עבודה בה נפגע בעלה, ונמצאת במצב נפשי קשה, עד כדי חשש אובדנות ותת תזונה.

בפתח הישיבה שנקבעה לשימוע גזר הדין טענה ב"כ הנאשמת, כי הנאשמת הגישה את הדו"חות האישיים וביקשה מפקיד השומה לפטור אותה מהגשת דו"חות מבוקרים של החברה.

הנאשמת אמרה כי היא מצטערת. לדבריה אבדה את כוחותיה להתמודד ו"הרימה ידיים".

מתחם העונש

הנאשמות פעלו לאורך תקופה של ארבע שנים תוך התעלמות מקיומה של מערכת גביית המס - וזאת למרות שמכתב האישום עולה, כי מחזור הכנסות המצטבר של החברה לאורך התקופה היה מעל לעשרה מיליון ש"ח.

העבירות אותן ביצעו הנאשמות חמורות. אי הגשת דו"ח והמנעות תשלום מסים חותרים תחת ערכים חברתיים בסיסיים של שוויון ונשיאה משותפת בנטל ומכל בחינה מהווים שליחת יד לקופת הציבור. עבירה של אי הגשת דו"ח במועד נופלת אמנם בחומרתה מעבירות המס המטריאליות, באשר אין בה יסוד של מרמה, אלא רק של המנעות מביצוע חובה. ועם זאת, אין להקל ראש בעבירות אלו ואין לראותן בסלחנות. הבסיס לגביית מס אמת הוא הגשת דו"חות נכונים במועד והמנעות מכך חותרת תחת בסיס זה.

לעתים רבות מתיחסת החברה בסלחנות לעברייני מסים, כאילו אין חומרה במעשיהם - ולא היא. משכך, נקודת המוצא לטעמי היא, כי יש לראות את עברייני המס ככל עברייני אחר השולח ידו ברכוש חברו.

בנוסף לכך, שיקול ההרתעה הוא מרכזי בעבירות מסים. המדובר בעבירות אשר קל לבצען וקשה לגלותן. לפיכך, יש ערך רב ביצירת גורם הרתעה, אשר יהווה משקל נגד לקלות שבביצוע העבירות ולרווח הכספי הטמון בהן. פסיקה עקבית קובעת, כי בעבירות מסים יש להחמיר עם העבריינים לשם הרתעה, בשל הקלות שבביצוע העבירות והקושי לאתר מבצעייהן. בפסיקה ניתן דגש על הערך החברתי העומד בבסיס החובה לשלם מסים ולשאת בנטל הכללי ועל הפגיעה החברתית והכלכלית הנגרמות כתוצאה מהן. כמו כן נפסק לא אחת, כי לנסיבות האישיות של העברייני יש משקל נמוך. ר' למשל רע"פ 7964/13, יוחנן רבינשטיין נ' מדינת ישראל (פסקה 9):

חומרתן של עבירות המס נעוצה בפגיעתן הקשה בערך השוויון, העומד ביסוד חובת תשלום המס. ההתחמקות הבלתי חוקית מתשלום מס אמת, מגדילה את עול המס המוטל על אזרחי המדינה, והיא פוגעת בקופה הציבורית. אין צריך לומר, כי באותה שעה, המתחמק ממס נהנה משירותיה של המדינה, הממומנים מכיסיהם של אזרחים שומרי חוק. חומרה זו היא שהביאה למדיניות ענישה מחמירה הנלווית לעבירות המס, ובמסגרתה יש לבכר את האינטרס הציבורי על פני שיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות

של המבקש ולקשייו הכלכליים. ככלל, הרשעה בעבירות מס תגרור אחריה הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריה לצד הטלתו של קנס כספי, אשר נועד לפגוע בכדאיות הכלכלית של ביצוע העבירות.

פסיקה עקבית של בית המשפט העליון ושל הערכאות הדיוניות קובעת, כי ככלל יש להשית מאסר בפועל, לריצוי ממש, בגין עבירות של אי הגשת דו"חות במועד. ר' למשל רע"פ 3857/13, יצחקיאן נ' מדינת ישראל, עפ"ג 2072-11-10, אוריאל נ' מדינת ישראל, ע"פ 2321-11-07, שמחוני נ' מדינת ישראל ועפ"ג 32649-12-13, אברהם נ' מדינת ישראל, אשר בכולם אושרו ענשי מאסר בפועל במקרים דומים למקרה אשר לפני, ובמחזורי הכנסות נמוכים בהרבה.

התקשיתי לתת משקל לטענה כי לא נגרם נזק לקופת המדינה שכן החברה הפסידה. משלא הוגשו הדו"חות, אין כל דרך לדעת מה היתה חבות המס של החברה. למעלה מהדרוש אומר, כי לא ראיתי סיבה להניח שעסק, אשר הכנסותיו הממוצעות היו כשלושה מיליון ש"ח לאורך שלוש שנים (2010-2012), לא היה חייב במס.

לאור העובדה כי מדובר ברצף התנהגותי אחד לאורך ארבע שנים, ראיתי לקבוע מתחם עונש אחד ביחס לכל הדוחות אותם לא הגישו הנאשמות. בקביעת המתחם אביא בחשבון את משך הזמן בו בוצעו העבירות ומחזור ההכנסות הגבוה של החברה.

לאור אלה, מתחם העונש ההולם את המעשים הוא מאסר בפועל, לריצוי ממש, לתקופה שבין חמישה חודשים ועד שנה וחצי.

נתונים אשר אינם קשורים לעבירות

הנאשמת נשואה ואם לשני ילדים. אין לחובתה הרשעות קודמות.

ב"כ הנאשמת טענה, כי הנאשמת סובלת מבעיות נפשיות שונות, עד כדי אובדנות ותת תזונה, אך רק בפתח הדיון שנקבע לשימוע גזר הדין הציגה אישור הנושא תאריך 18.6.17 (יום אתמול) לפיו פנתה לרופא משפחה בשל מצוקה נפשית - וזאת למרות ששימוע גזר הדין נדחה בחודשיים לאחר הטיעונים לעונש, בין היתר לצורך זה.

עוד נטען, כי הנאשמת במצב כלכלי דחוק ביותר, אך גם לעניין זה לא הוצגה כל תמיכה.

דין והכרעה

לזכות הנאשמות זקפתי את הודאתן במיוחס להן ואת עברה הנקי של הנאשמת.

לחובת הנאשמות זקפתי את העובדה שעד היום המחדלים לא הוסרו. המאשימה ובית המשפט נהגו בנאשמות באורך רוח והתיק נדחה מספר פעמים, לתקופה של כשנה וחצי, בשל בקשות של הנאשמת לארכה לצורך הסרת המחדלים - וחרף זאת הדו"חות של החברה עדיין לא הוגשו.

התקשיתי לתת משקל לטענות בדבר מצבה הרפואי והכלכלי של הנאשמת, מאחר ולא נתמכו בכל ראיה. עוד אומר, כי לאור הפסיקה אותה ציטטתי למעלה, אין לתת משקל רב לנסיבותי האישיות של נאשם בעבירות מסים.

התקשיתי לקבל את הטענה כי הדו"חות לא הוגשו בשל מצבה הכלכלי של הנאשמת והפסדיה של החברה: מעובדות האישום עולה, כי בשנים 2010-2012 מחזור ההכנסות הממוצע של החברה היה כשלושה מיליון ש"ח בשנה. לא היתה

כל מניעה להגיש אז את הדו"חות, כמתחייב בחוק.

וגם אם אקבל את הטענה כי חוב המס לא שולם בשל חסרון כיס של הנאשמת, אין בכך להוות נסיבה מקלה: ר' למשל רע"פ 5557/09, שוסטרמן נ' מדינת ישראל, שם נפסק בעניינו של מי שקיבל הפטר מתשלום חוב מס:

בית משפט זה ציין פעמים רבות, כי בעבירות כלכליות ועבירות המס בכלל זה, על מדיניות הענישה לשקף את הסכנה הגדולה הטמונה בהן לפרט ולציבור כאחד, ואת יסוד ההרתעה הנדרש ביחס לביצועה (ראו בעניין זה ע"פ 6474/03 מלכה נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3) 721, 727 (2004); ע"פ 624/80 חברת וייס ורנסט נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(3) 211, 218-217 (1981)). נטיית בתי המשפט ליתן משקל להסרת המחדל על ידי העברין מטרתה להפחית את חומרת המעשים בדיעבד בכך שלפחות החסר בקופה הציבורית שנוצר עקב העבירות נרפא. ברי כי ככל שחסר זה בקופה הציבורית נותר, אף אם מסיבה זו או אחרת אין עוד אפשרות לגבות אותו מעובר העבירה במישור האזרחי, לא ניתן לראות בכך הפחתה בחומרת המעשים ולראות בכך משום "הסרת המחדל" במישור שיקולים זה.

ר' גם רע"פ 7773/16, חננאל נ' מדינת ישראל, מיום 26.10.16, שם נפסק:

אציין, בהקשר זה, כיצד קביתת משפט השלום בקביעתו כיא תאי-הסרת המחדל מצידו שלהם מבקשים לשקול ולרלוונטילחומרה, ואין לקבל את ההטענות כי אין לנתן זה כל משקל, אר בשל כך שאין ביכולתו של המבקש להסיר את המחדל.

לאור אלה, גוזר על הנאשמות את העונשים הבאים:

נאשמת מס' 1:

קנס בסך 1,000 ש"ח אשר ישולם עד ליום 1.10.17.

נאשמת מס' 2:

- א. שבעה חודשי מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש ביום 15.10.17.
- ב. שלושה חודשי מאסר אותם לא תרצה אלא אם תעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורה עבירה על פקודת מס הכנסה או חוק מס ערך מוסף.
- ג. קנס בסך 40,000 ש"ח או שלושה חודשי מאסר תמורתו. הקנס יחולק לשמונה תשלומים שווים. תשלום ראשון עד ליום 1.6.18 ויתר התשלומים עד לראשון בכל חודש שלאחר מכן.

הנאשמת תתאם את כניסתה למאסר עם ענף אבחון ומימון שלשירותבתי הסוהר בטלפונים 08-9787336 או 08-9787377. ככל שלא תקבל הנאשמת הנחיה אחרת, עליה להתייצב עד השעה 9:00 בכלא ניצן ברמלה עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ה סיוון תשע"ז, 19 יוני 2017, במעמד הצדדים.